



Slimmer Leven 2020

Innovation network
for Active and Healthy Ageing
Business plan 22 maart 2012

Business plan Slimmer Leven 2020

Inhoudsopgave

pagina

Introductie	4
0.1 Aanleiding	
0.2 Totstandkoming business plan	
0.3 Leeswijzer	
 Hoofdstuk 1 Inleiding en ambities	6
<i>Doorbraak door slimme technologie en slim organiseren in zorg, wonen en welzijn</i>	
1.1 Toegevoegde waarde van technologie	
1.2 Complexe vraagstukken in de zorg en technologie als antwoord	
1.3 Triple helix-samenwerking	
1.4 Ambitie Slimmer Leven 2020	
1.5 Beleidsmatige context	
 Hoofdstuk 2 Inhoudelijke programmalijnen en resultaten	12
<i>Eigen regie en zelfstandigheid van mensen</i>	
2.1 Zelfredzame burger in civil society	
2.2 Programmalijnen	
1. Zelfredzaamheid mensen	
2. Preventie en gezondheidsbevordering	
3. Geïntegreerde zorg (cure & care)	
2.3 Doelgroep	
2.4 Resultaten	
 Hoofdstuk 3 Governance	18
<i>Eco-systeem Slimmer Leven 2020</i>	
3.1 Netwerk Slimmer Leven 2020	
3.2 Governancestructuur Slimmer Leven 2020	
3.3 Lidmaatschap	
3.4 Samenwerkingsmodel in de projecten	
 Hoofdstuk 4 Rollen van partijen Slimmer Leven 2020	22
<i>Kruisbestuiving van ideeën en kennis op netwerkniveau; daadwerkelijk opschalen en exploitatie op projectniveau</i>	
4.1 Waardecreatie in het netwerk	
4.2 Overheden	
4.3 Zorginstellingen	
4.4 Woningbouwcorporaties	
4.5 Welzijnsorganisaties	
4.6 Kennisinstellingen	

- 4.6 Bedrijven
- 4.8 Zorgverzekeraars

Hoofdstuk 5 Organisatie en Activiteiten 26

Proces van valorisatie: van kennis via kunde naar kassa

- 5.1 Drie fasen van valoriseren
- 5.2 Projecten Slimmer Leven 2020
- 5.3 Criteria voor projecten

Hoofdstuk 6 Financiering 33

- 6.1 Begroting coöperatie
- 6.2 Begroting lopende en ambitieprojecten

Hoofdstuk 7 Vervolg 35

Stappenplan en overzicht mogelijke projectpartners

- 7.1 Stappenplan
- 7.2 Leden Coöperatie netwerkpartners Slimmer Leven 2020

Gebruikt beeldmateriaal

- Jan Suijs
- Viedome

Introductie

0.1 Aanleiding

In de Brainport Eindhoven regio wordt al langere tijd een groot aantal initiatieven en pilotprojecten uitgevoerd die allen verband houden met techniek in relatie tot preventie, welzijn, zorg en kwaliteit van wonen en leven. De projecten die in het kader van het Slimme Zorg programma van de provincie Noord-Brabant zijn gesubsidieerd, hebben concreet ervaringen opgeleverd hoe met behulp van innovatieve ICT oplossingen mensen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Inmiddels is er het wijdverbreide besef ontstaan dat er juist in deze regio, die bekend staat om hoogstaande technologische innovaties, iets kan veranderen om in de toekomst goede en betaalbare zorg in stand te houden.



Regionale (zorg)bestuurders bijeen op het Intelligent Community Forum

In juni 2011 kwam een groep regionale (zorg)bestuurders bijeen op het Intelligent Community Forum (ICF) waar de Brainport Eindhoven regio de titel 'World's Smartest Region' kreeg toegekend. De titel werd onder andere toegekend omdat het ICF technologie en zorg als thema's voor dit jaar had gekozen en onze regio juist daarin uitblinkt. De aanwezige bestuurders bevestigden het voornemen om de onderlinge samenwerking, in het kader van innovatie en onderwijs in de zorg-, wonen- en welzijnssector, nader vorm te geven met als doel om de versnipperde initiatieven en pilotprojecten te bundelen en na 2011 te bestendigen. De bestuurders hebben erkend dat reeksen van projecten, en zelfs een bundeling van projecten, onvoldoende is om echt het verschil te kunnen maken. Het doel zal breder moeten zijn, namelijk gezamenlijk een strategische visie en agenda formuleren op het thema ontwikkeling van technologie in relatie tot kwaliteit van leven en zorg. Om dit gezamenlijk

te realiseren werd in New York het toekomstig samenwerkingsverband met de titel 'Slimmer Leven 2020' in het leven geroepen.

0.2 Totstandkoming business plan

Dit plan is met behulp van vele samenwerkingspartners uit het veld tot stand gekomen. In oktober 2011 is een eerste notitie in de bestuursconferentie in het Evoluon in Eindhoven besproken. Vervolgens zijn de eerste co-editors benaderd die als vertegenwoordiger van hun sector (zorg, wonen, welzijn, kennisinstellingen, overheden, bedrijven) actief hun inbreng en visie hebben gegeven op diverse onderdelen van het business plan. Halverwege december is een eerste versie van het plan verstuurd en daarna is opnieuw actief om feedback en inbreng van co-editors en andere stakeholders gevraagd en gekregen. Daarnaast hebben we in diverse overleggroepen (stuurgroepen en adviesraden) de gelegenheid genomen om het inzicht verder aan te scherpen. Dit heeft geleid tot deze tweede versie van het business plan. In hoofdstuk 7 wordt toegelicht welke vervolgstappen we voor ogen hebben.

0.3 Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt beschreven welke ambitie Slimmer Leven 2020 wil waarmaken. Welke inhoudelijke programmalijnen centraal staan in Slimmer Leven 2020 wordt in het tweede hoofdstuk toegelicht. Evenals de resultaten die we willen bereiken. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het ecosysteem en de governance van het netwerk Slimmer Leven 2020. Hierin wordt ook toegelicht wat de rollen en toegevoegde waarde van de verschillende partijen in het netwerk zijn. Hoe middels de projecten het valorisatieproces wordt doorlopen, wordt in het vierde hoofdstuk beschreven. Evenals de mogelijke projecten in Slimmer Leven 2020. In hoofdstuk 6 wordt de financiering uitgewerkt en in hoofdstuk 7 het vervolg met een stappenplan en de mogelijke deelnemers aan het netwerk Slimmer Leven 2020.

Hoofdstuk 1 Inleiding en ambities

Doorbraak door slimme technologie en slim organiseren in zorg, wonen en welzijn

In dit hoofdstuk wordt de stip op de horizon welke het netwerk Slimmer Leven 2020 wil waarmaken beschreven. Eerst wordt toegelicht welke toegevoegde waarde technologie voor burgers kan spelen op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn. De inzet van ICT biedt mogelijkheden voor het oplossen van maatschappelijke en financiële vraagstukken. Vervolgens wordt de ambitie van Slimmer Leven 2020 neergezet en tenslotte wordt de beleidsmatige context beschreven.



1.1 Toegevoegde waarde van technologie

Het is voor iedereen duidelijk dat technologische toepassingen niet meer weg te denken zijn uit het dagelijks leven. Technologie maakt ons leven makkelijker, bijvoorbeeld doordat informatie digitaal beschikbaar is of hulpmiddelen het werk lichter maken. Technologie zorgt dat diensten en producten sneller digitaal via de website van aanbiederende organisaties kunnen worden geregeld. Een dienst of product wordt, met behulp van technologie, van betere kwaliteit omdat het specifieker op persoonlijke behoeften kan worden afgestemd. Bovendien biedt technologie financiële kansen doordat zaken doelmatiger kunnen worden georganiseerd. Zeer belangrijk en randvoorwaardelijk aan deze voorbeelden zijn slimme en op techniek afgestemde organisatieprocessen.

Slimmer Leven 2020 wil de toegevoegde waarde van technologie en slim organiseren inzetten op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn. Met Slimmer Leven 2020 willen we de kwaliteit en kwaliteitsbeleving van cliënten en gebruikers verhogen. Mensen willen zo lang mogelijk regie over hun eigen leven hebben en, ondanks lichamelijke of andere beperkingen, actief aan de maatschappij deelnemen. Mensen willen ook zo lang mogelijk in hun eigen huis blijven wonen. Dit betekent dat er aanpassingen gedaan moeten worden in de bestaande woningen, zodat ze levensloopbestendig zijn. De inzet van ICT biedt hiervoor vele mogelijkheden waardoor 'traditionele' vraagstukken in zorg, wonen en welzijn in een ander daglicht komen te staan. Technologische toepassingen kunnen een

hogere kwaliteitsbeleving realiseren, doordat mensen met behulp van ICT zaken zelf kunnen regelen. Bijvoorbeeld wanneer mensen thuis hun bloeddruk opmeten en aan een specialist doorgeven (thuismonitoring) of wanneer mensen via een digitaal buurtplein bewoners uit hun eigen wijk kunnen inschakelen voor hulp met boodschappen.

De toegevoegde waarde van techniek op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn is zeer breed. Het kan cliënten onder andere meer eigen regie, keuzemogelijkheden, sociale relaties, comfort en meer 'levensruimte' in intramurale setting geven.

Zoals hierboven reeds is aangegeven, betekent de inzet van technologie dat organisatieprocessen anders moeten worden ingericht. De inzet van nieuwe ICT toepassingen heeft gevolgen voor de manier waarop organisaties samenwerken en professionals hun werk uitvoeren. Een voorbeeld is de beeldcommunicatie tussen zorgbehoevenden en verpleegkundigen. Hiervoor moet niet alleen de benodigde techniek in stelling worden gebracht, tevens zullen de aangesloten zorginstellingen 'de achterkant' dusdanig moeten organiseren dat vragen bij de juiste professional terechtkomen en in geval van nood direct alarm kan worden geslagen. ICT biedt in die zin dus ook economische kansen om organisaties van binnenuit effectiever en efficiënter te laten werken. Hierdoor kan technologie en slim organiseren het goedkoper voor organisaties maken.

1.2 Complexe vraagstukken in zorg, wonen en welzijn - technologie als antwoord

De inzet van ICT in de domeinen zorg, wonen en welzijn geeft mogelijkheden om de eigen regie van burgers te vergroten. Zo bieden zorgtechnologie en domotica gemak en veiligheid voor cliënten. Ook maken tiltechnieken het werk voor zorgverleners minder arbeidsintensief.

De komende jaren zal de spanning tussen enerzijds een stijgende zorgvraag en anderzijds een krimpend aanbod door een gebrek aan capaciteit en/ of financiering oplopen. Uit verschillende studies blijkt dat vanwege demografische ontwikkelingen met name de Brainport Eindhoven regio met een vergrijzende populatie en veel chronisch zieken te maken zal hebben. Technologie en slimmer organiseren kan bijdragen aan de kwaliteit en het beschikbaar houden van zorg.

Ervaringen uit eerdere en lopende projecten in de afgelopen jaren laten zien dat een integrale aanpak van zorg, wonen en welzijn rond de burger vraagt om een intensieve samenwerking tussen partijen. De hele keten is nodig om procesverbeteringen en schaalgrootte te realiseren. Tot nog toe was het nog wel eens moeilijk om echt te komen tot een integrale samenwerking en de inzet van ICT in de zorg. Hiervoor worden een aantal barrières genoemd. Deze willen we met Slimmer Leven 2020 doorbreken. De functionele bekostigingsstructuur is een van die barrières. Ook wordt de toegevoegde waarde van technologische toepassingen en de noodzaak van het gebruik ervan nog niet altijd ervaren. Potentiële gebruikers hebben moeite met het accepteren van techniek in hun dagelijkse leven. Een andere barrière is het gebrek aan uniformering en standaardisatie van toepassingen in de zorg. Verder wordt een brede verspreiding van technologische innovaties bemoeilijkt door wet- en regelgeving.

Kortom; technologie speelt al een zeer belangrijke rol in ons dagelijks leven en maakt veel zaken makkelijk, snel, goedkoop, en met meer kwaliteit. De inzet van ICT kan die toegevoegde waarde ook geven op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn en biedt kansen om de hierboven genoemde vraagstukken op te lossen. Bovendien stelt ICT mensen in staat hun behoefte aan zelfstandigheid en

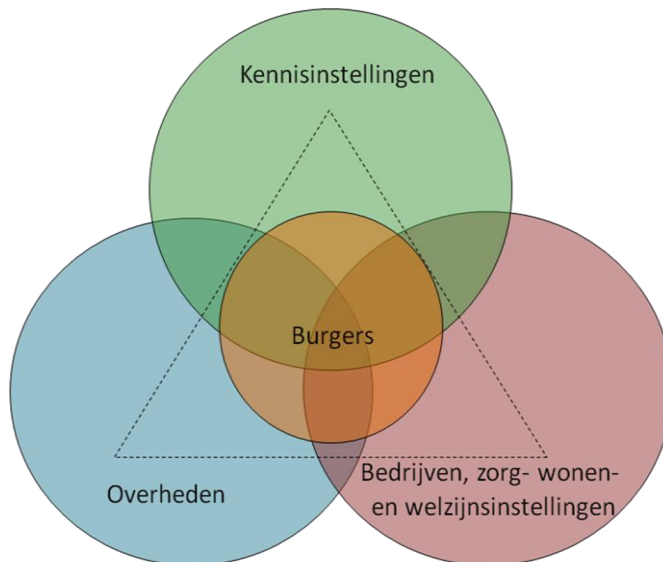
eigen regie te vervullen. E-health kan daardoor bijdragen aan het vervangen of anders inrichten van zorg en welzijn. Te denken valt aan de volgende voorbeelden:

- Zelfmonitoring van gezondheid, leefstijl en fitheid met mobiele apps;
- Zelftests en online hulpverlening als geïndiceerde preventie om het ontstaan van ziekte of verdere gezondheidsschade te voorkomen;
- Professionele communicaties voor patiënten en zorgverleners, zodat patiënten actief kunnen participeren in het eigen zorgproces;
- Monitoring en begeleiding op afstand voor (chronische) patiënten om de eigen aandoening te kunnen controleren en zelfmanagement te ondersteunen;
- Online dienstverlening door zorgaanbieders, zoals online afspraken plannen, een consult vragen en het eigen medisch dossier inzien;
- Online behandelingen, door onder andere GGZ gebruikt (e-mental health);
- Zorgtechnologie, zoals domotica voor tiltechnieken. Dit maakt het werk gemakkelijker voor de professional waardoor het werken in de zorg aantrekkelijk wordt.

De wens om de kwaliteitsmogelijkheden van techniek breed beschikbaar en bruikbaar te hebben voor mensen met een zorgvraag heeft geleid tot het gezamenlijk initiatief Slimmer Leven 2020. Dit initiatief wil op de reeds aanwezige sterke bestuurlijke verbindingen in deze regio voortbouwen.

1.3 Triple helix-samenwerking

Het dna van Brainport is samenwerking. Projecten, samenwerkingsverbanden en organisaties kunnen succesvoller opereren als er volgens de triple helix gedachte wordt gewerkt. Deze befaamde



samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheid was een belangrijke overweging waarom deze regio de titel 'de slimste' heeft gekregen. Ook in het domein van zorg, wonen en welzijn willen publieke en private organisaties en onderwijsinstellingen door public-private-partnerships (PPP) aan te gaan intensief samenwerken en gezamenlijk innovatieve projecten uitvoeren. Hierdoor wordt de fragmentarische kennis bij afzonderlijke partners bij elkaar gebracht. Ook wordt economische meerwaarde voor de regio gecreëerd.

Figuur 1.1 Triple helix

Ambitie Slimmer Leven 2020

Met het netwerk Slimmer Leven 2020 beogen de samenwerkingspartners een doorbraak in het behouden en versterken van een hoge kwaliteit van leven voor mensen in de Brainport Eindhoven regio door ontwikkeling en brede toepassing van voor burgers waardetoevoegende technologische en innovatieve concepten op het vlak van zorg, wonen en welzijn. Behandelingen kunnen hierdoor voor de eindgebruiker effectiever en doelmatiger worden ingezet en georganiseerd.

De samenwerkingspartners stellen de resultaten uit de projecten breder in het netwerk beschikbaar met als doel opschaling en daadwerkelijke besparingen en baten over de gehele Brainport Eindhoven regio, om zo koploper in Nederland en Europa te zijn.

Om deze ambitie waar te maken kent het netwerk Slimmer Leven 2020 drie inhoudelijke programmalijnen welke in het volgende hoofdstuk verder worden uitgewerkt:

- Zelfredzaamheid burgers
- Preventie en gezondheidsbevordering
- Geïntegreerde zorg (cure & care)

1.4 Beleidsmatige context

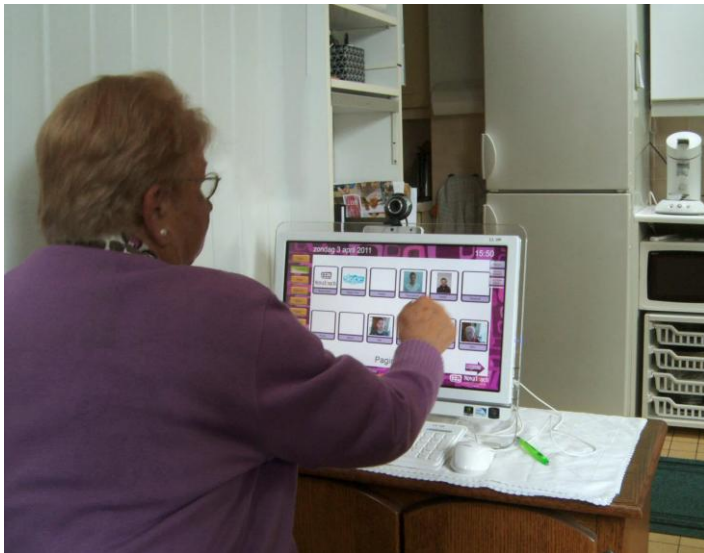
Europese context

De beleidsmatige context en mogelijke subsidies bieden het netwerk Slimmer Leven 2020 kansen en middelen om zaken te verwezenlijken. Zo is Active & Healthy Ageing (AHA) het thema van de Europese Unie voor 2012. De Europese Unie heeft de diverse initiatieven om onderzoek en innovatie op het gebied van zorg te bevorderen. Eén daarvan is het nieuwe, door de Europese Commissie ontwikkelde 'Europese Innovatie Partnerschap' (EIP) die het bestaande Europese onderzoek- en innovatiebeleid moet stroomlijnen. Het concept vraagt om het samenbrengen van relevante stakeholders in de onderzoeks- en innovatie keten op een specifiek terrein om op regionaal niveau:

- Onderzoek te initiëren en versnellen
- Gecoördineerd te investeren in demonstraties en pilots
- Anticiperen op, en versnellen van relevante wetgeving en standaarden
- Vraagbundeling

Om het EIP concept te testen is Active & Healthy Ageing als concrete casus gekozen. Momenteel worden er regio's geselecteerd om aan deze pilot mee te doen. Onze regio is hier nadrukkelijk in beeld. De bovenstaande activiteiten zouden in het kader van het EIP kunnen worden gefinancierd vanuit Europa.

Een tweede instrument in het kader van Europees beleid zijn de zogenaamde Knowledge and Innovation Communities (KIC's). Deze KIC's zijn geïntegreerde, creatieve en op excellente gebaseerde partnerschappen waarin educatie, onderzoek, bedrijven en ondernemerschap bijeengebracht worden om nieuwe innovaties en innovatiemodellen te genereren. Bedrijven krijgen door participatie in de KIC of betrokkenheid bij de activiteiten toegang tot excellente kennis in Europa. Onderzoeksinstituten krijgen betere toegang tot waardeketens en de markt. Dit draagt bij aan nieuwe en betere producten en daardoor aan de creatie van hogere toegevoegde waarde. Kennisinstituten zullen gezamenlijke opleidingen opzetten en daarmee de kwaliteit en



mogelijkheden voor studenten vergroten. Daarnaast zal door toekenning van Europese middelen de publieke R&D toenemen, een bewezen stimulans voor vestiging van nieuwe bedrijven. Twee co-locaties van KIC's zijn gevestigd in Zuidoost-Nederland: één co-locatie van het KIC InnoEnergy en één van het KIC ICT.

Een belangrijke gezamenlijke doelstelling van de gemeente Eindhoven en Brainport Health & Technology is de realisatie van een derde co-locatie van een KIC op het

gebied van hightech medische technologie. Hierdoor is participatie in een groot aantal Europese programma's om een breed strategische Europees netwerk op te bouwen een absolute noodzaak.

Topsectorenbeleid Rijk

De bovenstaande beleidsontwikkelingen sluiten naadloos aan bij het topsectorenbeleid van de rijksoverheid waarbij de Brainport Eindhoven regio als topsector van medische technologie en zorgtechnologie kan uitblinken. Drie van de negen door het Rijk benoemde topsectoren zijn relevant voor Slimmer Leven 2020, namelijk Life Sciences & Health, High Tech Systems en Materials en Creative Industries. Het netwerk Slimmer Leven 2020 hebben we ingebracht als initiatief in de innovatiecontracten van de drie topsectoren. Een intensiever samenwerken in deze regio bevordert het gezamenlijk optrekken richting Den Haag en Brussel. Het netwerk Slimmer Leven 2020 wil niet alleen in Nederland voorloper zijn van wat er gebeurt op het gebied van gezondheid en technologie, maar ook aan Europa laten zien welke betekenis de titel de slimste heeft. Bovendien is het dé manier om financiële ondersteuning vanuit de Europese Unie te verkrijgen. De doelstellingen van Slimmer Leven 2020 sluiten aan bij Brainport 2020. Dit is de strategie en het programma dat Zuidoost-Nederland tot koploper in de internationale kenniseconomie moet maken.

Regionale context

Het initiatief van Slimmer Leven 2020 sluit volledig aan bij de speerpunten van de digitale agenda SRE. De 21 gemeenten in het SRE gebied verkennen op welke wijze zij kunnen komen tot betere benutting van ICT ter versterking van vitale wijken en vitale kernen. Hoe kunnen lopende ontwikkelingen en initiatieven op het gebied van leefbaarheid en gericht op de verschuiving van de verzorgingsstaat naar actief burgerschap versterkt worden door meer benutting van ICT? Welke rollen kan de gemeentelijke overheid vervullen bij het oplossen van de barrières voor brede invoering en wat hebben gemeenten hiervoor nodig? De digitale agenda van SRE verduidelijkt hoe gemeenten zich kunnen positioneren in de samenwerking met de andere stakeholders.

De volgende speerpunten zijn in de digitale agenda opgenomen:

1. Bevorderen van de bewustwording, empowerment en de eigen kracht en van burgers
2. Ontwikkeling van gemeentelijk sturingsinstrumentarium voor:

- het stimuleren van een vraaggerichte aanpak
 - én de koppeling van de vraag aan het aanbod
 - én een snel, toegankelijk en veilig internet met gebruik van standaarden en openheid van ICT systemen voor alle burgers
3. Realiseren van innovatie in wet- en regelgeving en vergoedingenstructuur
 4. Stimuleren van levenslang leren van burgers (een verbindende rol richting onderwijs)
 5. Stimuleren van een framework voor evidence voor de praktijk en het onderwijs op regionale schaal (een verbindende rol richting kennis- en onderzoekscentra in de regio)
 6. Makelen en schakelen met netwerkpartners in de regio, provincie, het Rijk en Europa
- Tijdens het proces van totstandkoming van dit business plan is inhoudelijk met SRE afgestemd.

Tot slot past de ambitie van Slimmer Leven 2020 bij de door verschillende gemeenten in gang gezette beleidsprogramma's rondom innovatie van zorg, wonen en welzijn. Deze programma's maken gebruik van en bouwen voort op de trajecten van de provincie Noord-Brabant: Slimme Zorg en Samen Investeren. Zo wil de gemeente Eindhoven met haar Innovatieprogramma de innovatiekracht van stad en regio inzetten om tot betere zorgproducten en –diensten te komen. Ook de gemeente Helmond heeft in het kader van haar Wonen, Welzijn, Zorg plan veel partijen bijeengebracht die onder andere samenwerken aan een zorgsite ter ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers. Met Veldhoven Vernieuwend Vitaal wil deze gemeente onder meer wijkgericht werken in zorg- en welzijnsteams en krachten bundelen van inwoners, vrijwilligers, informele zorgverleners en professionals.

Hoofdstuk 2 Inhoudelijke programmalijnen en resultaten

Eigen regie en zelfstandigheid van mensen

In dit hoofdstuk worden de programmalijnen van Slimmer Leven 2020 toegelicht. Deze programmalijnen geven inhoudelijk richting aan de projecten die worden uitgevoerd. Vervolgens wordt ingegaan op de te bereiken resultaten.



2.1 Zelfredzame burger in *civil society*

Mensen hebben de behoefte om zelfstandig en met eigen regie hun leven in te richten. Wij willen die behoefte graag invullen door met behulp van technologische innovaties de zelfstandigheid en eigen regie te vergroten. Dit past bij de ontwikkeling naar een *civil society* waarin iedere burger zijn eigen verantwoordelijk heeft en de overheid slechts een faciliterende rol vervult.

De basisfilosofie van een *civil society* is dat mensen zelfredzaam zijn en dat ze een actieve bijdrage leveren aan de maatschappij, dat er een versterking ontstaat van lokale gemeenschapszin en tolerantie. In een *civil society* wordt lokaal georganiseerd: daar waar zorgvragers of hulpbehoevenden kwetsbaarheden hebben, zullen informele netwerken worden aangeboord om zoveel mogelijk uit te gaan van de eigen kracht en mogelijkheden in plaats van beperkingen en het aanbieden van collectieve voorzieningen. Gemeenten worden steeds meer regisseur van zorg-wonen-welzijn van hun inwoners. Met de uitbreiding van de WMO (ambulante begeleiding wordt in 2013 overgeheveld uit de AWBZ), decentralisatie van jeugdzorg en de wet Werken naar Vermogen krijgen gemeenten de taak een integrale aanpak te maken op bovenstaande onderwerpen en dan wel op lokaal of wijkniveau. Om verbinding met zorginstellingen te houden, wordt in lokale zorg- en ondersteuningsnetwerken samengewerkt.

2.2 Programmalijnen

Het versterken van de zelfredzaamheid van mensen en hun sociale omgeving is een belangrijke factor bij het op peil houden van de kwaliteit en beschikbaarheid van de zorg. De wil en het belang om empowerment van cliënten te bevorderen komt terug in drie programmalijnen die middels de projecten van Slimmer Leven 2020 kunnen worden gerealiseerd.

1. Zelfredzaamheid mensen

De eerste programmalijn heeft als doel het versterken van de zelfredzaamheid van mensen uit de Brainport Eindhoven regio in het algemeen. De beschreven transitie naar een *civil society* zal in toenemende mate de nadruk leggen op versterking van het empowerment van burgers en hun sociale omgeving. Dit verlangt dat behoeften van eindgebruikers in projecten centraal staan. In samenspraak met zorgbehoevenden of bewoners kunnen nieuwe diensten worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Het stimuleren en benutten van de eigen kracht van mensen en het betrekken en versterken van hun sociale netwerk leidt tot het activeren van mensen en het nemen van meer eigen verantwoordelijkheid bij het oplossen van problemen. Living Labs Eindhoven heeft laten zien dat door gebruikersparticipatie goed bij de echte behoefte van cliënten kan worden aangesloten. Door de precieze klantvraag te verhelderen, wordt de bedachte oplossing gedragen en gebruikt, én wordt tegelijkertijd de basis voor een duurzame business case gelegd. Ook het initiatief Guido Helmond helpt inwoners om gemakkelijk hulp en advies van organisaties die actief zijn op gebied van wonen, welzijn en zorg te vinden.

Andere projecten die binnen deze programmalijn kunnen worden uitgevoerd, leveren met behulp van slimme ICT toepassingen een bijdrage aan participatie van mensen. Bijvoorbeeld het contact met familie of meedoen aan buurtactiviteiten. Projecten die een bijdrage leveren aan de zelfredzaamheid kunnen gebruikmaken van technologie en slim organiseren met als doel bijvoorbeeld veilig op pad of persoonlijke hygiëne en huishouden. Een belangrijke vereiste hierbij is dat iemands woning levensloopbestendig kan worden aangepast.

2. Preventie en gezondheidsbevordering

In de tweede programmalijn gaat het om gebruik van ICT bij preventie en gezondheidsbevordering. Investeren in preventie en gezond ouder worden kan de kostengroei in de zorg met 6 procent drukken. Ook daalt het gezondheidsverlies als gevolg van veroudering met een derde (Scenario-analyse tot 2050, onderzoek in opdracht van UMCG, december 2011).

Het huidige kabinet zet, naast het vergroten van zelfstandigheid, in op het organiseren van zorg dichtbij mensen waardoor zorgbehoevenden zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid kunnen nemen. Het bevorderen van gezondheid kan worden gestimuleerd door herkenbare en toegankelijke zorgvoorzieningen in de buurt of digitaal bereikbaar. Ook tijdige signalering van gezondheidsrisico's en toepassing van effectieve interventies maakt dat gezondheid wordt bevorderd. Publiek private samenwerking (PPS) van betrokken partijen (gemeenten, bedrijfsleven, gezondheidsorganisaties en onderwijs) ziet het kabinet als een kansrijk middel om de gezonde keuze maximaal aantrekkelijk en toegankelijk te maken. Ook hierbij geldt dat de initiatieven voor een belangrijk deel uit de betrokken partijen zelf komen.

Projecten die een bijdrage leveren aan preventie en gezondheidsbevordering zijn bijvoorbeeld het ontwikkelen en verbeteren van de kwaliteit van 'health checks' die mensen kan helpen om hun eigen gezondheid te monitoren of als motivatie om gezonde keuzes te maken.

3. Geïntegreerde zorg (cure & care)

De derde programmalijn richt zich op technologische innovatie in de geïntegreerde zorg (cure & care). Geïntegreerde zorg is gericht op de individuele behoeften van de cliënt of zorgvrager, waarbij professionals al dan niet uit verschillende sectoren of van verschillende organisaties hun activiteiten

zo veel mogelijk op elkaar afstemmen zodat er een samenhangend aanbod rond de gebruiker is. Samenwerking tussen verschillende zorgaanbieders is cruciaal voor mensen met meerdere aandoeningen. Betere afstemming tussen bijvoorbeeld huisartsen, de verpleegkundige en de thuiszorg die betrokken zijn bij diezelfde persoon draagt bij aan eerdere signalering van gezondheidsproblemen. Digitale inzage in de eigen medische gegevens faciliteert patiënten een actievere rol te spelen in het eigen zorgproces.

Bovendien zorgen technologische ontwikkelingen ervoor dat verzorging en verpleging (care) enerzijds en behandeling en genezing anderzijds (cure) steeds meer verweven raken. Meer care in cure en meer cure in de care. Techniek maakt steeds meer mogelijk in de thuissituatie van zorgvragers en mantelzorgers. Dit kan enorm veel kwaliteits- en efficiencywinst opleveren, bijvoorbeeld bij chronisch zieken bij wie in de ondersteuning van het dagelijks leven cure en care elementen in wisselende intensiteit een rol spelen. Daarbij is het van belang dat professionals van zorg-, wonen- en welzijnsorganisaties beter bekend worden met de toepassing en implementatie van technologie.

2.3 Doelgroep

De drie programmalijnen representeren de diversiteit aan behoeften van alle inwoners uit onze regio: ouderen, chronisch zieken, al dan niet met functiebeperkingen of gezondheidsrisico's en burgers zonder specifieke gezondheidsrisico's zoals jongeren en werkenden, mogelijk met een mantelzorgtaak. De groeiende groep ouderen in de Brainport Eindhoven regio zal in toenemende mate een beroep op de zorg doen.



Daarnaast laten diverse studies zien dat er steeds meer chronisch zieken bijkomen.

De deelnemers van het netwerk kunnen besluiten tot een verdere verfijning van doelgroepen. Ook kunnen specifieke organisaties zich committeren aan een specifieke doelgroep, doordat op het niveau van projecten rond een bepaald thema of een specifieke populatie wordt samengewerkt.

2.4 Resultaten

De programmalijnen leggen de inhoudelijke basis van Slimmer Leven 2020 en hieruit kunnen we de te bereiken resultaten definiëren. De eindgebruiker, cliënt, klant of inwoner is telkens het middelpunt en deze wordt nadrukkelijk van begin af aan in de projecten betrokken.

In eerste instantie ligt de nadruk op resultaten die de samenwerkingspartners zelf kunnen bereiken en beïnvloeden. In tweede instantie zullen de leden als coalitie optreden bij agendasetting om een gewichtige stem te hebben richting beleidsmakers, technologieleveranciers, enzovoorts, bij het creëren van randvoorwaarden waardoor de resultaten kunnen worden gerealiseerd. De tijdshorizon voor de onderstaande resultaten is drie jaar.

Resultaten Slimmer Leven 2020:

- De jaren met een goede kwaliteit van leven met 2 jaar verlengen door de inzet van technologische toepassingen die voor de individuele gebruiker waarde toevoegt en bijdraagt aan een toename of behoud van regie over eigen leven.
- Bewustzijn bij burgers over de technologische mogelijkheden en de noodzaak tot gebruik ervan in hun dagelijks leven om zo langer zelfredzaam en zelfstandig te kunnen leven. Dit vereist informatie en voorlichting over en demonstratie van de mogelijkheden van ICT.
- Toename van het gebruik van technologie door medioren (55+-ers) zodat deze groep vanuit een nog gezonde situatie bekend zijn met het gebruik van technologie en daarom ook langer zelfstandig kunnen functioneren als er in de toekomst een zorgvraag ontstaat.
- Het in samenspraak organiseren van de benodigde (individuele en collectieve) infrastructuur voor zorg, wonen en welzijn om besparingen en baten bij de uitvoering van zorg, wonen en welzijn te realiseren, zoals shared services op het gebied van bedrijfsondersteunende diensten of een patientinformatiesysteem.
- Verhogen van het zelfmanagement van burgers: als mensen eigen kracht gebruiken kan de zorgvraag worden afgeschaald. Professionals moeten worden zo worden geschoold en ontwikkeld dat zij burgers hierin kunnen ondersteunen en empoweren. In het kader van preventie en gezondheidsbevordering kan gedacht worden aan het ontwikkelen van preventieve gezondheidsprogramma's en het begeleiden van risicogroepen met hun gezondheidsvraag.
- Het oplossen van barrières die de brede invoering en benutting van ICT toepassingen op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn in de weg staan door doorbraakprojecten te organiseren en bij aanvang van projecten voorwaarden voor opschaling in te bouwen.
- Het toekomstbestendig maken van woningen door maatschappelijke en sociale eisen mee te nemen in woningbouw of aanpassingen aan bestaande woningen, zodat mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen.
- Vergaande afspraken ten behoeve van standaardisatie en interoperabiliteit van producten en diensten zorg met behulp van Continua Health Alliance. Continua is open alliantie van gezondheidszorg- en technologiebedrijven die standaarden ontwikkelen voor onderling verbonden persoonlijke gezondheidssystemen.
- Er komt een project waarin een nieuwe integrale bekostigingsstructuur/ systematiek wordt ingericht voor een doelgroep van 50.000 inwoners. Hiervoor zullen gemeente en zorgverzekeraars als financiers gezamenlijk een andere bekostigingssystematiek ontwikkelen en testen. De gemeenten kunnen als aanbestedende dienst een pre commercial procurement (PCP) instrument ontwikkelen en toepassen in samenwerking met zorgverzekeraars en het Rijk om innovatief onderzoek te stimuleren en inkoopkracht te organiseren.

- Er komt cross-sectoraal project met participerende organisaties uit het wonen, zorg en welzijnsdomein waarin een regelluwe zone voor 10.000 inwoners wordt ingericht. Doel is om in een geografisch afgebakend gebied soepelere regels (bijvoorbeeld gebruik van camerabeelden of eisen aan woningbouw) te laten gelden waardoor de gelegenheid tot innoveren en het maken van ruimte voor baanbrekende experimenten ontstaat.
- Projecten worden vraaggericht georganiseerd en de betrokken ketenpartners op het gebied van wonen, zorg en welzijn werken samen om een integraal aanbod van zorg- en dienstverlening te realiseren. Dit levert input voor het ontwikkelen van een methodiek voor effectieve vraagverheldering en vraaggerichte aanpak waardoor toegankelijke en waardetoevoegende digitale diensten met nauwe betrokkenheid van burgers, informele en formele zorgers worden gerealiseerd.
- Uitwisseling van kennis, ervaring, lessen en best practices door partners in het netwerk Slimmer Leven 2020 met als doel opbouwen gefundeerde kennisstructuur die nodig is om innovaties op kleine schaal regiobreed te implementeren.
- Werelden van zorg, wonen welzijn enerzijds en technologie anderzijds op elkaar aan laten sluiten door het faciliteren van onderwijs. Door het vergroten van de aantrekkingskracht van zorgonderwijs voor studenten, zullen meer mensen kiezen voor werk in de zorg. Er worden onderwijsprogramma's (WO-HBO-MBO-VMBO) ontwikkeld en onderlinge stages in het netwerk van Slimmer Leven 2020 uitgevoerd (voorbeeld: stages zorgmedewerkers bij Living Lab, technische studenten/ medewerkers lopen stage in zorg-wonen-welzijn en stages bij eindgebruikers). Het doel hiervan is synergie tussen beide werelden realiseren en voor zorgbehoevenden waardetoevoegende technologische toepassingen ontwikkelen.
- Het werken met zorgtechnologie is vast en substantieel onderdeel van het curriculum van 50% van alle MBO-HBO-WO zorgopleidingen.
- Monitoren/ onderzoek naar succesfactoren en criteria voor opschaling waardoor doorontwikkeling en opschaling van resultaten en opbrengsten mogelijk is. Een voorbeeld is het vertalen van leerpunten uit het Slimme Zorg project Zorgcirkels naar criteria voor opschaling voor nieuw te starten projecten. De impact van ICT initiatieven dient geëvalueerd te worden. Meer gefundeerde gegevens aan de hand van verschillende indicatoren zoals verbetering kwaliteit van leven, kostenreductie in zorg, wonen en welzijn, hogere arbeidsproductiviteit en nieuwe bedrijvigheid zijn hiervoor nodig.
- Oprichten van een Expertise Centrum (in gezamenlijkheid met Limburg onder de vlag van Onderwijsconvenant voor zorg en technologie Brainport 2020) met een leercentrum (ROC) en een expertise lab (Fontys). Dit samenwerkingsverband met Limburg zal een toekomstige call van het Platform voor de Beta Techniek voor een Centre of Expertise en een Centrum voor Innovatief Vakmanschap beantwoorden.

- Als partner meedoen aan het in oprichting zijnde Knowledge and Innovation Community (KIC) voor de gezondheidssector waardoor toegang tot excellente kennis in Europa krijgen en nieuwe innovaties en innovatiemodellen kunnen worden gegenereerd.
- Economisch aantrekkelijke regio voor medische technologiebedrijven zijn door onder andere het aantrekken van publieke R&D gelden. Hierdoor kan een concurrerend innovatiesysteem worden gecreëerd wat bedrijven in de Brainport Eindhoven regio competitief voordeel brengt.

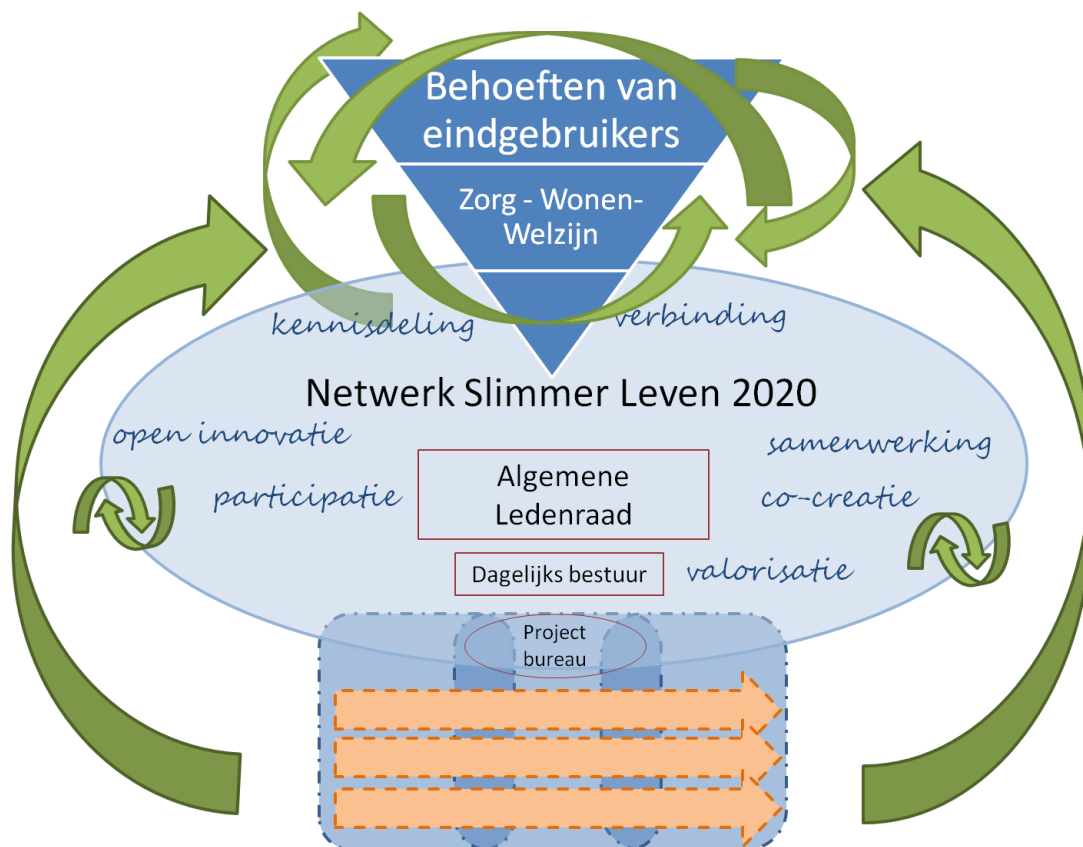
Met de bovengenoemde resultaten wordt toegevoegde waarde gecreëerd voor alle doelgroepen van de verschillende partners in het netwerk Slimmer Leven 2020.

Eco-systeem Slimmer Leven 2020

In dit hoofdstuk wordt het eco-systeem van Slimmer Leven 2020 toegelicht. Als eerste wordt ingegaan op het netwerk. Vervolgens wordt voorgesteld hoe de governancestructuur van Slimmer Leven 2020 eruit moet komen te zien. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende entiteiten welke eigen bevoegdheden kennen. Tot slot wordt het samenwerkingsmodel toegelicht.

3.1 Netwerk Slimmer Leven 2020

De uitdaging voor alle betrokken partijen is, met de gegeven trends, de kwaliteit van zorg te behouden en te vergroten waarbij we de toegevoegde waarde van inzet van ICT op het snijvlak van wonen, zorg en welzijn willen benutten. Dit vraagt om een georganiseerde samenwerking vanuit een gedeelde visie. Een samenwerking over de huidige structuren en systemen maakt een effectieve koppeling tussen spelers mogelijk zodat de gewenste synergie wordt bereikt. Hoewel er binnen de Brainport Eindhoven regio al een sterke basis voor samenwerking aanwezig is, zijn veel initiatieven binnen de Brainport Eindhoven regio nog versnipperd. Hierdoor ontbreekt slagkracht en economische attractiviteit voor zowel de publieke als private sector om effectief samen te werken. Door één visie in de regio te ontwikkelen en onder deze paraplu samen te werken, kan een open innovatiesysteem worden ontwikkeld dat op landelijk en zelfs op internationaal niveau concurrerend is. Met Slimmer Leven 2020 willen we voortbouwen op hetgeen er al is en op die manier meer kracht organiseren.



Figuur 3.1 Eco-systeem en governance Slimmer Leven 2020

Het bovenstaande plaatje geeft weer hoe het eco-systeem van Slimmer Leven 2020 is opgebouwd. Zoals in het voorgaande hoofdstuk is toegelicht, zijn behoeften van mensen op het gebied van zorg, wonen en welzijn het vertrekpunt. Het netwerk van bedrijven, instellingen en organisaties dat deze behoeften afzonderlijk of gezamenlijk kan vervullen vormt de basis van netwerk.

3.2 Governancestructuur Slimmer Leven 2020

Organisatievorm

De financiële middelen van de activiteiten van Slimmer Leven 2020 worden in de verschillende projecten bij elkaar gebracht en besteed. Het initiatief van Slimmer Leven 2020 wil nadrukkelijk geen nieuwe zware organisatievorm in het leven roepen waarbij het effect van een overhead als waterhoofd snel optreedt. Bovendien is het van belang dat de deelnemers van het netwerk nauw betrokken zijn bij de projecten.

Als rechtsvorm voor de nieuwe organisatie wordt daarom de coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.) voorgesteld. De coöperatie als rechtsvorm kenmerkt zich door de ledenbinding. De coöperatie stelt belangenbehartiging van haar leden tot doel. Deze uitgangspunten komen ook tot uitdrukking in het feit dat binnen de coöperatie de Algemene Ledenvergadering (ALV), waartoe alle organisaties die lid worden van de coöperatie een stem hebben, het hoogste (beslis)orgaan van het netwerk Slimmer Leven 2020 zal zijn. De aansprakelijkheid voor de leden is uitgesloten doordat uitdrukkelijk voor de coöperatie U.A. wordt gekozen.

Als rechtspersoon is de coöperatie zelf aansprakelijk voor haar doen en laten. De ALV van de coöperatie stelt het beleidsplan (strategische agenda) van Slimmer Leven 2020 vast, bepaalt de criteria voor projecten en voert hierop financiële controle.

De ALV benoemt, als hoogste orgaan binnen de coöperatie, een Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een vertegenwoordiging van iedere ledengroep (zorginstellingen, woningbouwcorporaties, welzijnsorganisaties, kennisinstellingen, bedrijven, overheden). Op deze manier tekent de triple-helix-gedachte door in het hele eco-systeem van Slimmer Leven 2020.

Een projectbureau zal enkele kerntaken uitvoeren om het eco-systeem te laten werken. Het Dagelijks Bestuur geeft de directie van het projectbureau de operationele bevoegdheid om deze kerntaken uit te voeren. De directie van het projectbureau wordt door de ALV -op voordracht van het Dagelijks Bestuur- benoemd. Het projectbureau kan projectleiding voor de projecten leveren.

Samengevat kent de structuur op hoofdlijnen de volgende kenmerken (statutair in te richten):

Algemene Ledenvergadering

- Hoogste orgaan van het netwerk Slimmer Leven 2020;
- Stelt de strategische agenda en het beleidsplan van Slimmer Leven 2020 vast;
- Stemt de strategische agenda op programma's van de stakeholders af;
- Prioriteert de projecten en stelt criteria voor projecten vast;
- Krijgt twee keer per jaar een update over de lopende projecten;
- Stelt de financiële controle over lopende projecten door het Bestuur vast;

- Benoemt het Dagelijks Bestuur;
- Benoemt de directie van het projectbureau -op voordracht van het Dagelijks Bestuur-.

Dagelijks Bestuur

- Alle ledengroepen (en dus het netwerk) zijn vertegenwoordigd in het bestuur;
- Organiseert de uitvoering van het beleidsplan door aansturing namens de coöperatie van het projectbureau;
- Opdrachtgever/ klankbordgroep voor de projecten die worden uitgevoerd;
- Vervult namens de coöperatie een toezichhoudende rol op het projectbureau;
- Draagt de directie van het projectbureau voor aan de ALV.

Projectbureau

- Verbinden van partners in het netwerk op inhoudelijke thema's
- Kennisstructuur opbouwen, onderhouden, faciliteren van het netwerk middels congressen, studiereizen, etc. waardoor kennisdisseminatie en innovatie wordt bevorderd
- Agendasetting en het adresseren van problematieken op diverse bestuurlijke niveaus
- Ontwikkelen van additionele middelen en alternatieve financiering, subsidies en andere geldstromen
- Levert controle en verantwoording in financiële zin op de projecten
- Levert secretariaat en administratie voor coöperatie en projecten
- Levert projectleiding



3.3 Lidmaatschap

Bedrijven, instellingen en organisaties worden lid van het netwerk Slimmer Leven 2020 door een jaarlijkse contributie te betalen. Deze contributie geeft recht op deelname aan bestaande en nieuwe projecten, congressen, kennisdelingsactiviteiten en andere netwerkactiviteiten. Tegelijkertijd verplicht het de deelnemer zijn expertise en ervaring in te zetten en te delen om de ambities van Slimmer Leven 2020 waar te maken. Het contributiebedrag voor lidmaatschap is € 5.000 per jaar. Voor organisaties met beperkte omvang is in overleg dispensatie mogelijk. Omdat gericht wordt gevraagd naar het delen van kennis en het uitdragen van werkende oplossingen wordt daarnaast een eigen inbreng in capaciteit gevraagd. Een bijdrage in uren wordt in Europese projecten vaak toegepast als basis voor co-financiering en stelt ons in staat cash financiering te bewerkstelligen.

Bovendien is deze bijdrage in capaciteit direct een mechanisme om van betekenis in de projecten te zijn, want dit is in eerste instantie de plek waar de financiering van projectactiviteiten bij elkaar wordt gebracht. Organisaties zijn onderdeel van het netwerk Slimmer Leven 2020 door hun lidmaatschap. Daarnaast kunnen zij in de specifieke projecten participeren en investeren.

3.4 Samenwerkingsmodel in de projecten

In het netwerk Slimmer Leven 2020 worden projecten die passen binnen de strategische agenda door de ALV vastgesteld. Het staat voor alle deelnemers van het netwerk open om in deze projecten te participeren en te investeren. Wel worden er eisen gesteld aan de deelname van het type partijen. Ook worden criteria voor projecten gehanteerd. Deze criteria worden door de leden van het netwerk (ALV) vastgesteld. Mogelijke criteria worden in hoofdstuk 5 benoemd.

IP primair eigendom projectpartners

De individuele projecten worden op basis van een projectplan en een projectbegroting uitgevoerd. Per project wordt tussen de betreffende partners een samenwerkingsovereenkomst naar voorbeeld van het Holst Centre aangegaan. De uitkomsten, resultaten en intellectual property (IP) zijn primair eigendom van de specifieke projectpartners die participeren in dat project. De oorspronkelijke partners in de projecten kunnen als eerste van de oplossing waarin zij hebben geïnvesteerd profiteren. De leden van het netwerk bepalen zelf of ze participeren en investeren in een project. Dus de participanten hebben primair recht op de uitkomsten en opbrengsten en bepalen welke informatie in het netwerk wordt gedeeld.

Kennisdeling

Om besparingen niet alleen te beperken tot een klein gebied in de regio of een beperkt aantal organisaties, moeten de innovaties worden opgeschaald door onder andere kennisdeling. Voor het valoriseren van de kennis is het belangrijk dat alle leden van het netwerk secundair kunnen beschikken over de resultaten uit de projecten. Daarom geldt een verplichte terugkoppeling op hoofdlijnen aan het netwerk als geheel. Kennisdeling van best practices is nodig voor een brede implementatie van innovaties. Zo is het relevant dat bijvoorbeeld de kennis uit het project Zorgcirkels over bewezen manieren van efficiënt organiseren van de nachtzorg terugvloeien naar het netwerk Slimmer Leven 2020. Er wordt een kennisdelingssysteem gecreëerd waarbij de deelnemers van het netwerk gebruik kunnen maken van de inhoud, evaluaties en leereffecten van de projecten.

Revolving fund

De valorisatie en exploitatie kan vanuit revolving fund worden gefinancierd waarbij opbrengsten uit de projecten terugvloeien in een fonds en weer voor nieuwe investeringen worden aangewend. Met leningen/ investeringen kunnen kritieke delen van de in ontwikkeling zijnde diensten, waarvoor de partners in het proces samen verantwoordelijk zijn, toch integraal doorgang vinden. Het open-innovatie businessmodel zoals momenteel al, bijzonder succesvol, binnen het Holst Centre wordt toegepast is een mooi voorbeeld hiervan. Dit betekent dat spelers vanuit de hele waardeketen (zorg, wonen, welzijn, bedrijven, overheid en onderwijs/kennisinstellingen) samenwerken in gedeelde projecten.

Kruisbestuiving van ideeën en kennis op netwerkniveau; daadwerkelijk opschalen en exploitatie op projectniveau

4.1 Waardecreatie in het netwerk

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de waardecreatie binnen het netwerk Slimmer Leven 2020 en de toegevoegde waarde voor organisaties om deel te nemen. Op netwerkniveau is Slimmer Leven 2020 van betekenis door het exploreren van nieuwe ideeën en kennis tussen de deelnemende organisaties. Om dit optimaal te stimuleren zijn openheid en transparantie het credo. Op netwerkniveau ontmoeten nieuwe deelnemers elkaar en co-creëren gezamenlijk nieuwe innovatieve projecten. Nieuwe dwarsverbanden en samenwerkingen ontstaan.

Op het niveau van de projecten is juist vertrouwen nodig ten behoeve van exploitatie van producten en diensten. Het ter gelde maken van resultaten uit proefprojecten gebeurt namelijk in de projecten zelf. In kleinere samenwerkingsverbanden tussen in project participerende organisaties ontstaan daadwerkelijke voordelen van opschaling en worden projectresultaten geëxploiteerd. Door partijen in kleiner verband met elkaar te laten samenwerken, wordt slagkracht behouden. Daarnaast vervullen partijen op hun specifieke competenties een rol in het netwerk. De meerwaarde voor de doelgroep wordt gecreëerd door het samenspel van alle afzonderlijke partijen die gebruikmaken van elkaars kracht.

4.2 Overheden

Overheden kennen we op lokaal, regionaal en provinciaal niveau. Lokaal bestaat de overheid uit diverse gemeenten in ruraal en stedelijk gebied in de Brainport Eindhoven regio. Regionaal speelt SRE als samenwerkingsverband van de 21 gemeenten uit deze regio een rol van betekenis. Op provinciaal niveau zien we Provincie Noord-Brabant als partner in het netwerk Slimmer Leven 2020.

Waardepropositie voor lokale/regionale overheden in SRE gebied:

- Vehikel voor het waarborgen van vitale wijken en kernen door betere benutting van ICT door middel van instrumenten en hulpmiddelen voor:
 - o het versterken van de zelfredzaamheid en eigen kracht van burgers
 - o het op peil houden van de leefbaarheid, de kwaliteit van leven, de veiligheid en het woongemak in woningen en de woonomgeving
 - o de kanteling in de WMO, de transitie van de AWBZ en bevordering van preventie en gezondheid via het lokaal gezondheidsbeleid en overige inbreng voor ontwikkeling beleidsinstrumenten
 - o de ontwikkeling van een integraal zorg- en dienstenaanbod, het op peil houden van de kwaliteit van zorg en diensten en betere kostenbeheersing van budgetten
- Het waarborgen van de toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van het aanbod van slimme diensten in het belang van de burger en vanuit het oogpunt van kostenbeheersing
- Stimulering regionale economie door werkgelegenheid in health en technologie
- Toegang tot en samenwerking met het netwerk van samenwerkende stakeholders (onderzoek, onderwijs, bedrijven, maatschappelijke organisaties) voor het ontwikkelen en toetsen van

gemeentelijk en regionaal beleid door middel van de uitvoering van baanbrekende initiatieven op het gebied van wonen, welzijn en zorg

Competenties die in het netwerk kunnen worden gebracht:

- Instrumenten, concepten en inzet voor het bevorderen van bewustwording, empowerment, eigen kracht en levenslang leren van burgers
- Belangen van burgers behartigen voor het waarborgen van toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van slimme diensten
- Toegang verschaffen tot burgerorganisaties en burgers ten behoeve van co-creatie en bieden van experimenteerruimte in de praktijk
- Bewustwording creëren en duidelijke positionering van gemeenten met commitment voor regionale samenwerking met andere gemeenten aan de hand van de kaders van de digitale agenda
- Stimulerende rol richting burgers voor de bewustwording en acceptatie van innovatieve slimme diensten en hiervoor lokale, regionale en provinciale belangenorganisaties mobiliseren en faciliteren
- Beleidsinstrumenten voor vraagsturing en dienstenontwikkeling in co-creatie, nieuwe inkoopmodellen voor koppeling van de vraag aan het innovatieve ICT aanbod
- Initiërende, leidende en uitvoerende rol in baanbrekende initiatieven in ruraal en stedelijk gebied voor innovatie in vergoedingenstructuur en wet- en regelgeving: bevorderen regelluwe zones in samenwerking met het Rijk en zorgverzekeraars
- Financier in het kader van WMO, AWBZ en WPG en de rol van Launching customer : hiervoor goede inkoopcriteria ontwikkelen die aansluiten op gemeentelijk beleid en bundeling van good practices die opgeschaald kunnen worden door andere gemeenten in de regio
- Regionale en interregionale strategie voor gezamenlijk leren (mutual learning by doing) en uitwisseling van goede voorbeelden
- Inbreng van samenwerkende initiatieven met zorgverzekeraars



4.3 Zorginstellingen

Onder zorginstellingen verstaan we alle organisaties die zorg aanbieden van de nulde tot en met de tweedelijns zorg.

Waardepropositie zorginstellingen:

- Kennis over hoe nieuwe innovaties en concepten in eigen organisatie toe te passen en te implementeren zijn
- Door deelname aan projecten besparingen en baten door slim (en gezamenlijk) organiseren (shared services) en nieuwe bekostigingsstructuren
- Gebruik maken van effectieve methodieken voor vraagverheldering/ behoefte van de burger
- Ontmoetingsplek van nieuwe partijen met nieuwe kennis en ideeën voor toepassing van ICT in organisatieprocessen en netwerk van alle partijen uit de keten wonen-zorg-welzijn (cross-sectorale verrijking)
- Zorgbehoevenden zijn op de hoogte over mogelijkheden van technologische toepassingen en maken daarvan gebruik
- Succesvolle projecten met als doel inzet van ICT en slim organiseren door vooraf vastgestelde criteria voor opschaling, zoals standaardisatie, verhogen kwaliteit(sbeleving) en kostenreductie
- Zicht op gewenste ontwikkeling van competenties van professionals en mogelijkheden voor ontwikkeling van deze competenties in onderwijsprogramma's
- Professionals uit de eigen organisatie beschikken over actuele en juiste kennis, vaardigheden en houding ten aanzien van technologie en innovatieve toepassing daarvan

Competenties die in het netwerk kunnen worden gebracht:

- Ervaring inbrengen met technologie toepassingen en nieuwe manieren van organiseren in de zorg
- Investeren in innovatieprojecten op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn
- Bieden van een plek waar innovaties kunnen worden toegepast
- Kennis over het effect van nieuwe technologie en slimmer organiseren breder in het netwerk beschikbaar stellen

4.4 Woningbouwcorporaties

Waardepropositie:

- Kennis over hoe nieuwe innovaties en concepten toe te passen en te implementeren in eigen organisatie
- Door deelname aan projecten besparingen en baten door slim (en gezamenlijk) organiseren (shared services) en nieuwe bekostigingsstructuren
- Nieuwe woningen ontwikkelen die voldoen aan de eisen voor zorgbehoevenden: beter toegankelijk en voldoen aan veiligheidseisen. Met behulp van de kennis van zorginstellingen kan inzicht worden verkregen in hoe de toekomstige zorgvraag in een bepaalde wijk zich zal ontwikkelen: welke aandoeningen en chronische beperkingen en hoe kunnen (nieuwe) woningen daarop worden aangepast
- Gebruik maken van effectieve methodieken voor vraagverheldering/ behoefte van de burger

- Ontmoetingsplek van nieuwe partijen met nieuwe kennis en ideeën voor toepassing van ICT in organisatieprocessen en netwerk van alle partijen uit de keten wonen-zorg-welzijn (cross-sectorale verrijking)
- Klanten maken gebruik van technologische toepassingen in de thuissituatie waardoor ze langer zelfstandig in hun eigen woning kunnen blijven wonen
- Succesvolle projecten met als doel inzet van ICT en slim organiseren door vooraf vastgestelde criteria voor opschaling, zoals standaardisatie, verhogen kwaliteit(sbeleving) en kostenreductie

Competenties die in het netwerk kunnen worden gebracht:

- Ervaring inbrengen met technologie toepassingen en nieuwe manieren van organiseren in het domein wonen
- Investeren in innovatieprojecten op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn
- Bieden van een plek waar innovaties kunnen worden toegepast
- Kennis over het effect van nieuwe technologie en slimmer organiseren breder in het netwerk beschikbaar stellen

4.5 Welzijnsorganisaties

Waardepropositie:

- Kennis over hoe nieuwe innovaties en concepten toe te passen en te implementeren in eigen organisatie
- Door deelname aan projecten besparingen en baten door slim (en gezamenlijk) organiseren (shared services) en nieuwe bekostigingsstructuren
- Gebruik maken van effectieve methodieken voor vraagverheldering/ behoefte van de burger
- Ontmoetingsplek van nieuwe partijen met nieuwe kennis en ideeën voor toepassing van ICT in organisatieprocessen en netwerk van alle partijen uit de keten wonen-zorg-welzijn (cross-sectorale verrijking)
- Cliënten van welzijnsinstellingen hebben meer informatie over de mogelijkheden van technologische toepassingen en maken daar in toenemende mate gebruik van
- Zicht op gewenste ontwikkeling van competenties van professionals en mogelijkheden voor ontwikkeling van deze competenties in onderwijsprogramma's
- Professionals uit eigen organisatie beschikken over actuele en juiste kennis, vaardigheden en houding ten aanzien van technologie en innovatieve toepassing daarvan

Competenties die in het netwerk kunnen worden gebracht:

- Ervaring inbrengen met technologie toepassingen en nieuwe manieren van organiseren in het domein welzijn
- Investeren in innovatieprojecten op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn
- Bieden van een plek waar innovaties kunnen worden toegepast
- Kennis over het effect van nieuwe technologie en slimmer organiseren breder in het netwerk beschikbaar stellen

4.6 Kennisinstellingen

Waardepropositie:

- Beschikbaarheid van 'Living Lab' voor het uittesten van nieuwe methodieken/ interessant onderzoeksveld
- Onderzoek doen vanuit een duidelijke vraag van de patiënt, cliënt, inwoner, etc.
- Fundamenteel/ wetenschappelijk onderzoek toepasbaar maken in de praktijk
- Mogelijkheden voor valorisatie van onderzoeksresultaten
- Mogelijkheden om toegepaste kennis in leeromgeving en onderwijsprogramma's van studenten op te nemen
- Ontmoetingsplek van nieuwe partijen met nieuwe kennis en ideeën voor toepassing van ICT in organisatieprocessen en netwerk van alle partijen uit de keten wonen-zorg-welzijn (cross-sectorale verrijking)
- Doorlopende leerlijnen op het gebied van toepassing van technologie in het zorg-, wonen- en welzijnsdomein in vmbo-mbo-hbo-wo door de ontwikkeling van onderwijsprogramma's in een Expertise Centrum
- Onderwijs kunnen aanbieden dat beter aansluit bij de actuele ontwikkelingen in de praktijk
- Mogelijkheden voor stages en leerwerkplekken bij organisaties in het domein zorg-wonen-welzijn

Competenties die in het netwerk kunnen worden gebracht:

- Kennis over methodieken en ondersteuning bij de ontwikkeling van nieuwe kennis en methodieken
- Proeftuin in de vorm van studenten die in praktijkcentra leren omgaan met nieuwe technologieën
- Studenten kunnen een ambassadeursfunctie in de sector vervullen als zij bekend zijn met de mogelijkheden van ICT toepassingen en domotica
- Toegepaste en fundamentele kennis op het gebied van zorg en technologie

4.7 Bedrijven

Waardepropositie:

- Proeftuin en afzetmarkt voor ontwikkelde producten en diensten in gehele Brainport Eindhoven regio
- Zicht op markten/ ideeën voor nieuwe producten en diensten door inzicht in cliënt-/burgervragen en behoeften
- Door publiek-private-samenwerkingsinitiatieven wordt markt georganiseerd
- Publieke R&D gelden en subsidies beschikbaar waardoor competitief voordeel mogelijk wordt
- Betere afstemming en aansluiting met onderwijs waardoor eigen medewerkers over relevante kennis en vaardigheden beschikken
- Ontmoetingsplek van nieuwe partijen met nieuwe kennis en ideeën voor toepassing van ICT in organisatieprocessen en netwerk van alle partijen uit de keten wonen-zorg-welzijn (cross-sectorale verrijking)

Competenties die in het netwerk kunnen worden gebracht:

- Kennis over hoe technologieën en nieuwe concepten in het domein van zorg, wonen en welzijn kunnen worden toegepast
- Ervaring uit voorgaande projecten inbrengen met als doel voorafgaand aan projecten condities inbouwen voor opschaling
- Creëren van marktpositie door relatie met launching customer en ontwikkeling van producten en diensten gezamenlijk met de zorgpraktijk
- Wil en vermogen om bewezen effectief product of dienst te exploiteren

4.8 Zorgverzekeraars

Waardepropositie:

- Vehikel voor het waarborgen van de kwaliteit van zorg en versterken zelfredzaamheid van mensen waardoor kostenreductie mogelijk
- Kennis over hoe nieuwe innovaties en concepten in zorg, wonen en welzijnsinstellingen toe te passen en te implementeren zijn
- Ontmoetingsplek van nieuwe partijen met nieuwe kennis en ideeën voor toepassing van ICT in organisatieproces en netwerk
- van alle partijen uit de keten wonen-zorg-welzijn (cross-sectorale verrijking)
- Klanten zijn op de hoogte over mogelijkheden van technologische toepassingen en maken daarvan gebruik waardoor zij langer zelfstandig en met eigen regie kunnen leven
- Succesvolle projecten met als doel inzet van ICT en slim organiseren door vooraf vastgestelde criteria voor opschaling, zoals standaardisatie, verhogen kwaliteit(sbeleving) en kostenreductie



Competenties die in het netwerk kunnen worden gebracht:

- Ervaring inbrengen over het effect van de inzet van ICT en nieuwe manieren van organiseren in de zorg
- Investeren in innovatieprojecten op het snijvlak van zorg, wonen en welzijn met als doel mensen langer zelfstandig thuis kunnen leven
- Kennis over het effect van nieuwe technologie en slimmer organiseren breder in het netwerk beschikbaar stellen

Proces van valorisatie: van kennis via kunde naar kassa

In dit hoofdstuk worden de verschillende fasen van het valorisatieproces toegelicht. Vervolgens worden de mogelijke projecten die onder de vlag van Slimmer Leven 2020 kunnen worden uitgevoerd beschreven.

5.1 Drie fasen van valoriseren

Om een werkend eco-systeem te creëren worden de activiteiten van Slimmer Leven 2020 volgens het proces van valorisatie georganiseerd. Dit betekent dat projecten die tot doel hebben nieuwe kennis (fundamenteel of toegepast) te ontwikkelen idealiter moeten leiden tot projecten die nieuwe kunde genereren. Vervolgens is het de bedoeling dat projecten daadwerkelijk geldelijke benefits voor de projectpartners opleveren.

In de eerste fase van het valorisatieproces staat onderzoek en onderwijs centraal. Projecten zijn bijvoorbeeld gericht op het ontwikkelen van kennis, fundamenteel of toegepast onderzoek. Ook kunnen er projecten bestaan waarin deze kennis in passende onderwijsprogramma's wordt vertaald. Het kan gaan om kennis op het gebied van vraaggericht werken, participatiemethodieken, veranderingsmanagement, implementatiestrategieën en –modellen, ICT best practices, belemmerende factoren voor brede implementatie, monitoring en evaluatie. Belangrijke projectpartners in deze fase zijn in ieder geval de kennisinstellingen: WO-, HBO-, MBO- en VMBO-niveau. Tevens is het van belang dat zorginstellingen, woningbouwcorporaties en welzijnsinstellingen participeren, omdat deze organisaties bij branchegericht opleiden een verantwoordelijkheid ten aanzien van het gehele opleidingstraject hebben.

De tweede fase van het valorisatieproces, validatie, richt zich op innovatie en ontwikkeling van concepten voor slimmer leven en slimmer organiseren. Hierin wordt toegepast onderzoek gedaan om innovatieve beleidsinstrumenten en bedrijfsmodellen te ontwikkelen en worden concepten omgezet naar werkende applicaties en werkwijzen. De projecten in deze fase moeten werkende valorisatiemodellen opleveren. Daarom participeert in ieder project uit deze fase altijd een consortium van minimaal enkele zorginstellingen, een kennisinstelling en een bedrijf met commercieel belang om uiteindelijk een product of dienst naar de markt te brengen.

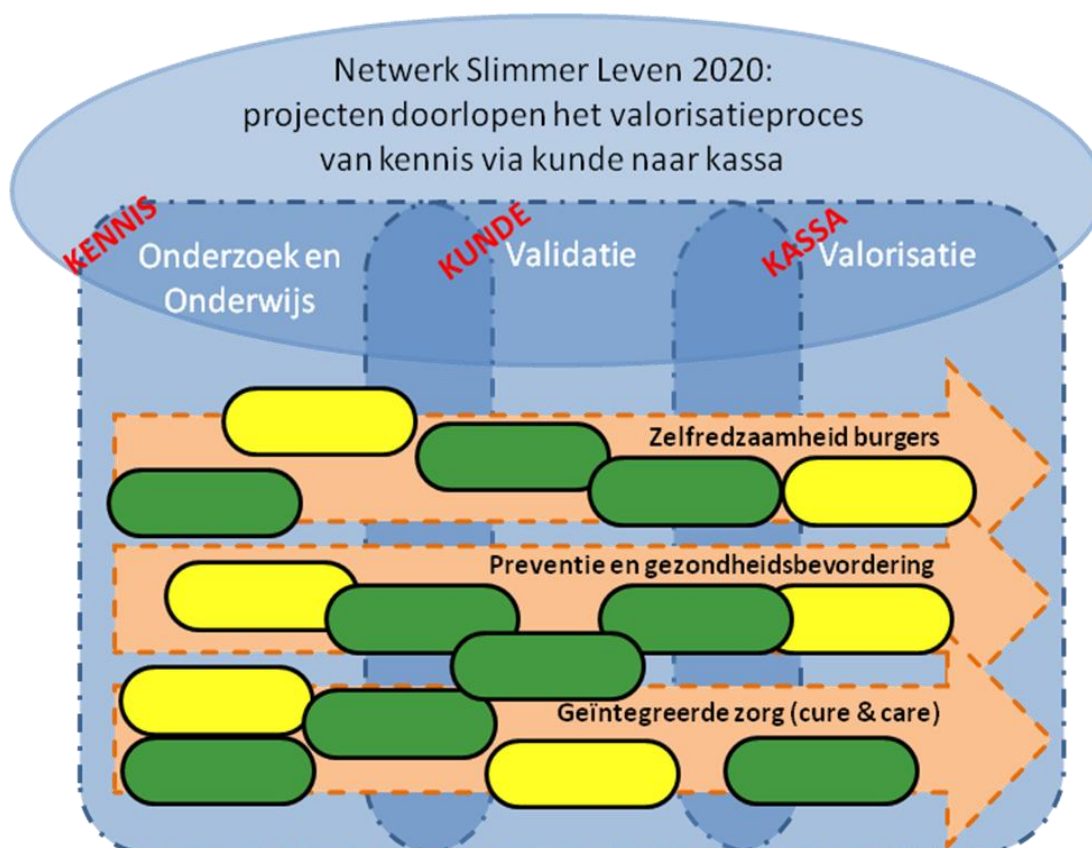
In de derde fase van het validatieproces wordt de toegepaste kennis ter gelden gemaakt. Deze projecten leveren de bedrijven en organisaties daadwerkelijke besparingen en baten op. Vanzelfsprekenderwijs zijn in deze projecten minimaal bedrijven betrokken om daadwerkelijke producten en diensten te exploiteren.

5.2 Projecten Slimmer Leven 2020

In figuur 5.1 is het valorisatieproces in beeld gebracht. De bestaande projecten van Brainport Health Innovation, de Slimme Zorg en/of de Samen Investeren projecten kunnen naar het netwerk Slimmer Leven 2020 overgaan. Op die manier is continuïteit, verdere uitrol en opschaling van de activiteiten uit deze projecten mogelijk. Bovendien wordt er een eerste financieringsbasis voor de Slimmer Leven projecten gecreëerd. Voor de lopende projecten is reeds een projectplan en een projectbegroting opgesteld.

De ambitieprojecten zijn mogelijke toekomstige projecten die als ideeën tijdens de verschillende gesprekken naar voren zijn gebracht en/of passen bij de gestelde resultaten. Deze ambitieprojecten moeten uiteraard nog verder worden uitgewerkt door mogelijke projectpartners.

Welke projecten definitief in Slimmer Leven 2020 worden uitgevoerd, wordt ter besluitvorming aan de ALV voorgelegd. Het onderstaande overzicht van lopende en ambitieprojecten moet dus als suggestie aan de ALV worden gezien, maar is onder voorbehoud tot acceptatie ervan door de ALV.



Figuur 5.1 Overzicht projecten in valorisatieproces

Lopende projecten

Project	Toelichting	Partners
RECAP	In het project RECAP wordt een gezondheidsportal gericht op cardiovasculaire aandoeningen gebouwd. In drie regionale hubs (Aken, Leuven en Maastricht) wordt een duurzaam platform voor samenwerking gecreëerd met alle relevante transnationale stakeholders. Het platform biedt de mogelijkheid om specifieke technologische toepassingen te testen en wil hierbij bewustwording en betrokkenheid van eindgebruikers realiseren.	14 publiek-private samenwerkingsverbanden uit Nederland, België, Verenigd Koninkrijk en Duitsland waarin universiteiten, ziekenhuizen en onderzoekscentra zijn betrokken.
Innovate Dementia	Dementie dient hoger op de agenda te staan, omdat het aantal dementiegevallen tot 2025 zal verdubbelen. Het kosteneffectief aanpakken van deze dreiging vraagt om een innovatieve aanpak en gecoördineerde acties van marktpartijen en beleidsmakers.	8 partners in publiek, privaat samenwerkingsverband met partijen uit Nederland, Duitsland, Engeland en het

	Het project beoogt de mate van innovatie en de vergroting van de werkgelegenheid door het versterken van samenwerking op internationaal niveau tussen alle partijen. In dit project is het de bedoeling om te komen tot ontwikkeling, implementatie en integratie van lange termijn oplossingen voor dementie.	Verenigd Koninkrijk
Silver	Het project wil komen tot een praktische samenwerking en kennisuitwisseling op het gebied van innovatief aanbesteden tussen publieke en private partijen. Hiertoe zal het consortium een gezamenlijk publieke aanbesteding uitvoeren met betrekking tot het ondersteunen van ouderen door toepassing van Robotica.	10 partners uit Nederland, Engeland, Zweden, Finland, Denemarken
AAL Food	Framework for Optimizing the prOcess of feeDing. Gezonde voedingsinname van ouderen is een belangrijke voorwaarde voor zelfstandige blijven wonen van deze doelgroep. Dit project beoogt de ontwikkeling van op ICT gebaseerde diensten die de onafhankelijkheid, autonomie en de effectiviteit van dagelijkse activiteiten van ouderen rondom voeding ondersteunen. Dit wordt gerealiseerd door samenwerking van witgoedleveranciers, kennisinstellingen en designers.	10 partners uit Zweden, Denemarken, Nederland, Italië en Roemenie.
Health4growth	Health4Growth heeft als doel de samenwerking tussen de belangrijkste spelers in de gezondheidssector (kenniscentra, bedrijfsleven en regionale overheden) te bevorderen. Hiervoor worden nieuwe modellen voor samenwerking tussen deze partijen ontwikkeld. Er worden oplossingen gezocht voor barrières in wet- en regelgeving, openbare aanbestedingen en ethische kwesties.	Coördinator van dit project is de Technische Universiteit Eindhoven. Er participeren 11 partners, 5 overheden, 2 universiteiten, 4 regionale ontwikkelingsmaatschappijen
Living Lab COPD	Doelstelling van dit project is het vraaggestuurd ontwikkelen en testen van een geïntegreerde set van ICT-gebaseerde diensten ter ondersteuning van transsectorale medische zorg voor COPD patiënten. Het project betreft een test / pilot met circa 100 COPD patiënten. Design wordt ingezet als strategisch ontwikkelinstrument op de werkelijke behoefte (de vraag achter de vraag) vorm te geven in waardevolle producten en diensten die de kwaliteit van leven bevorderen.	Gemeente Eindhoven, TopSupport en Brainport Development
Living Lab	Het Living Lab eHealth project is een open proeftuin waar (oudere) mensen op een laagdrempelige manier nieuwe innovatieve diensten fysiek kunnen testen. Met het inzicht in de gebruikersbehoeften verkent Living Lab de mogelijkheden van e-Health toepassingen. Het doel van het project is zicht krijgen op alle aspecten en mogelijkheden van eHealth-toepassingen met vraagsturing als vertrekpunt.	Close the Gap, Ons Net Eindhoven, Helpt Elkander, Stichting Brainport, Top Support, Tunstall, Van Egdom Security en ZuidZorg.
Zorgcirkels	Zorgcirkels is geïnitieerd om het gezamenlijk organiseren van nachtzorg en diensten lokaal te stimuleren. Zorgcirkels wil bereiken dat mensen extra veiligheid en assistentie kan worden geboden. In huis kunnen materialen (zorgdomotica) worden geïnstalleerd die aangeven als zich calamiteiten voordoen (bijvoorbeeld als iemand gaat dwalen of als iemand valt). De zorgdomotica staat in contact met een zorgcentrale.	Lunet Zorg, RSZK, St. Joris, SVVE de Archipel, Valkenhof, Vitalis-Zorggroep, Zuidzorg, GGZE, Holland Innovative, Fontys, ROC Eindhoven, SRE, Zorgbelang Brabant en Brainport Health Innovation.
Helmond Zorgt Slim!:	Het project Helmond Zorgt Slim! heeft als doelstelling, door een	Gemeente Helmond,

Zorgsite Openplatform Domovisie Dementieprogramma	grootschalige vraaggestuurde aanpak, zicht te verkrijgen op alle aspecten en mogelijkheden van zorg- en welzijnstoepassingen. Dit met als doel het verhogen van de burgerparticipatie c.q. actief burgerschap, het verhogen van acceptatie en draagvlak onder burgers, het in beweging zetten van vernieuwing en samenwerking.	Compaen, Woonpartners, De Zorgboog, Savant Zorg
--	--	---

Ambitieprojecten

Project	Toelichting
Regelluwe zone	Er komt een cross-sectoraal project met participerende organisaties uit het wonen-, zorg- en welzijnsdomein waarin een regelluwe zone voor 10.000 inwoners wordt ingericht. Doel is om in een geografisch afgebakend gebied soepelere regels (bijvoorbeeld gebruik van camerabeelden of eisen aan woningbouw) te laten gelden waardoor de gelegenheid tot innoveren en het maken van ruimte voor baanbrekende experimenten ontstaat.
Integrale bekostigings-systematiek	Een project waarin een nieuwe integrale bekostigingsstructuur/ systematiek wordt ingericht voor een doelgroep van 50.000 inwoners. Er kan worden gedacht aan een of meerdere projecten rondom populaties met een specifieke aandoening. Hiervoor zullen gemeenten en zorgverzekeraars vanuit hun inkoopsturende rol gezamenlijk een andere bekostigingssystematiek ontwikkelen en testen.
Gezondheids-bewustzijn in bedrijven	In het kader van de toenemende arbeidsschaarste is gezondheidsbewustzijn in bedrijven van belang. Vroegtijdige herkenning van psychische problematiek door digitale health checks en andere ICT toepassingen kan helpen om een gedragsverandering bij medewerkers te creëren. Op die manier kan technologie een catalysator zijn om bedrijven gezonder te maken. Dit kan de arbeidsproductiviteit verbeteren en een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor internationaal toptalent bevorderen.
Zorgnet	Het aansluiten van alle zorg (en mogelijk ook wonen- en welzijns-)instellingen op een gezamenlijk glasvezelnetwerk met snelle verbindingen en grote capaciteit (in de cloud). Dit netwerk kan het gebruik van allerlei technologische toepassingen faciliteren en helpt organisaties de ICT-huishouding slimmer in te richten. Vraagbundeling maakt inkoopvoordelen en kostenreductie mogelijk.
Zorgcentrale	De aanwezigheid van domotica-zorgcentrale-opvolging biedt mensen de mogelijkheid om zo lang mogelijk thuis te blijven; ook als behoefte bestaat aan extra ondersteuning of toezicht. Uit reeds bestaande projecten is de behoefte gebleken om te komen tot samenwerking op het gebied van zorgdomotica en zorgcentrale. Doelstelling van dit project is te komen tot een integrale oplossing die het voor alle leden van de coöperatie mogelijk maakt samen te werken op het gebied van zorgdomotica en zorgcentrale.
Smart+Connected Communities Cisco	In dit project wordt een shared service opgezet met als doel het realiseren van een intelligente netwerkinfrastructuur. Door gestandaardiseerde processen en interoperabele systemen kan efficiënt worden gewerkt. Dit project moet een duurzaam business model opleveren en de catalogus van gedeelde diensten uitbreiden.
PHR Eindhoven	Een PHR (Personal Health Record) voor Eindhovense burgers ism apothekers en zorgverzekeraars. Een persoonlijk, onafhankelijk en interactief medisch dossier waarmee de cliënt zelf zijn medische gegevens kan bewaken, controleren en beschikbaar kan maken voor de zorgpartijen waar hij in zijn leven mee te maken krijgt. De burger is eigenaar van zijn eigen medisch dossier waardoor het de burger mogelijkheden biedt om meer zelfmanagement over zijn ziektelast te voeren.

Zorgacademie Eindhoven en Helmond	Dit programma wordt getrokken door het ROC Eindhoven, in samenspraak met de Zuidoost-Brabantse VVT-instellingen, de Eindhovense ziekenhuizen en Fontys. Het doel is een nauwe samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid tussen onderwijsinstellingen en zorgwerkgevers voor opleidingen en het werkveld om innovatieve zwaartepunten in de zorg en zorgopleidingen te creëren. Daarnaast wil men doorlopende leerlijnen VMBO-MBO-HBO-WO stimuleren. Onderdeel is de inrichting en ontwikkeling van het Experience center in het ROC Eindhoven.
KIC	In dit project worden de voorbereidingen getroffen voor het opzetten van een Kennis- en Innovatie Gemeenschap (KIC) in de gezondheidssector waarin de Europese top van bedrijfsleven, onderwijs- en onderzoeksinstituten nauw gaan samenwerken.
Active Health Ageing	In dit project worden in het kader van het Europese Innovatie Partnerschap (EIP) op het gebied van Active & Healthy Ageing de relevante stakeholders in de onderzoeks- en innovatie keten bij elkaar gebracht. Op die manier kan deze regio door de Europese Commissie als pilot voor het eerste EIP worden geselecteerd.

De bovenstaande voorbeelden van de projecten en het toegelichte proces van valorisatie laat zien dat er op het niveau van de projecten rond specifieke doelgroepen tussen partijen wordt samengewerkt.

5.3 Criteria voor projecten

De volgende criteria kunnen mogelijk voor projecten binnen Slimmer Leven 2020 worden gehanteerd. De definitieve criteria worden door de ALV vastgesteld. Deze criteria dragen bij aan het triple helix samenwerkingmodel met als doel optimale condities voor opschaling creëren.

- In ieder project participeren en investeren minimaal de volgende projectpartners: zorg-, wonen- of welzijnsorganisatie, kennisinstelling en bedrijf. Ook dient de lokale overheid betrokken te zijn, al dan niet middels financiële investering.
- Betrokkenheid eindgebruikers voor wensen, behoeften en ervaringen. Middels het actief betrekken van bijvoorbeeld patiënten- of bewonersorganisatie vindt co-creatie met cliënten, patiënten of inwoners plaats.
- Er is bij alle projectpartners bereidheid om leerervaringen/ projectspecifieke kennis waarvan door de projectpartners is bepaald dat deze in het netwerk kan worden gedeeld.
- Gebruik van technische standaarden met open bron, zodat projecten opschaalbaar en overdraagbaar zijn.
- Tijdens en na afloop van ieder project vindt een procesevaluatie en een effectevaluatie plaats.
- Voor ieder project wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten: ondertekening alle partijen, verduidelijking inhoudelijke rollen en financiële verplichtingen per partner, afspraken met betrekking tot kennisdeling.

Overzicht financiën Slimmer Leven 2020

In dit hoofdstuk wordt de financiering van Slimmer Leven 2020 beschreven. Als eerste geven we een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de coöperatie als geheel. Dan volgt een overzicht van de financiële omvang van de lopende projecten en geschatte omvang van ambitieprojecten. Rond deze projecten wordt het grootste deel van de financiering bij elkaar gebracht. Deelnemers zijn door hun lidmaatschap en contributie onderdeel van de ALV. Daarnaast kunnen zij in de specifieke projecten participeren en investeren.

6.1 Begroting coöperatie

De inkomsten van de coöperatie bestaan uit de contributie van de deelnemende partijen. Bij deze begroting is uitgegaan van 25 partners die elk 5.000 euro inbrengen.

De uitgaven van de coöperatie zijn direct van waarde voor de deelnemers van het netwerk. Het belangrijkste deel bestaat uit kennisdelingsactiviteiten. Hieronder vallen het opbouwen van een kennisstructuur voor kennisdissimulatie, het organiseren van congressen en andere netwerkbijeenkomsten, het uitgeven van publicaties, etc. Verder is een belangrijk deel van de uitgaven gereserveerd voor activiteiten in aanloop naar nieuwe projecten. Dit kan bijvoorbeeld gaan over het ontwikkelen van additionele middelen, alternatieve financieringen en subsidies. Bij de activiteiten die onder de opbouw van het netwerk vallen, kan bijvoorbeeld worden gedacht aan werving van nieuwe leden en cross-sectorale verbinding voor nieuwe projecten. De precieze verdeling van activiteiten (en uitgaven) wordt uiteraard bepaald en vastgesteld door de deelnemers van het netwerk Slimmer Leven (ALV).

Inkomsten	Aantal partners	2012	2012	2013	Totaal
Contributie partijen	25	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 375.000
Totaal inkomsten		€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 375.000

Uitgaven Netwerk Slimmer Leven		2012	2012	2013	Totaal
Projectinitiatie/ -begeleiding en financieringen		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 60.000
Agendasetting & adresseren problematieken op diverse bestuurlijke niveau's		€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 36.000
Kennisdeling (congres/ netwerkbijeenkomsten/ publicaties)		€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 120.000
Communicatie		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 60.000
Opbouw netwerk		€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 24.000
Secretariaat/ administratie		€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 75.000
Totaal uitgaven		€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 375.000

6.2 Begroting lopende en ambitieprojecten

Hieronder volgt een overzicht van de financiële omvang van de lopende projecten (bedragen afgerond op duizendtallen). Deze projecten zijn door Brainport Development N.V. ontwikkeld en opgestart in de rol van projectleiding, penvoerder en formeel rechtspersoon. De ALV kan Brainport Development N.V. indien mogelijk, verzoeken deze projecten door de coöperatie te laten uitvoeren. Dit is niet aan de orde voor het project 'Langer thuis met meer comfort' dat onder verantwoordelijkheid van de gemeente Helmond valt en in 2012 eindigt.

Huidige projecten	2012	2013	2014	2015	Totaal
RECAP	€ 659.000	€ 1.123.000	€ 1.056.000	€ 316.000	€ 3.154.000
Innovate Dementia	€ 1.419.000	€ 1.814.000	€ 1.609.000	€ 602.000	€ 5.444.000
Silver	€ 871.000	€ 871.000	€ 871.000	€ -	€ 2.613.000
AAL FOOD	€ 118.000	€ 96.000	€ 86.000	€ -	€ 300.000
Health4growth	€ 751.000	€ 751.000	€ 751.000	€ -	€ 2.253.000
Creative Industries	€ 80.000	€ -	€ -	€ -	€ 80.000
Living Lab	€ 600.000	€ -	€ -	€ -	€ 600.000
Langer thuis met meer comfort Helmond	€ 550.000	€ -	€ -	€ -	€ 550.000
	€ 5.048.000	€ 4.655.000	€ 4.373.000	€ 918.000	€ 14.994.000

Tevens is een inschatting gemaakt voor de omvang van mogelijke toekomstige projecten. Deze inschattingen zijn op basis van ambitie, verwachte bijdrage aan de benoemde resultaten, omvang en aantal projectpartners gemaakt. Welke projecten definitief in Slimmer Leven 2020 worden uitgevoerd, wordt ter besluitvorming aan de ALV voorgelegd. De leden van het netwerk bepalen zelf of ze participeren en investeren in een project.

Ambitie projecten	2012	2013	2014	2015	Totaal
Regelluwe zone	€ 300.000	€ 1.600.000	€ 2.100.000	€ -	€ 4.000.000
Integrale bekostigingssystematiek	€ 300.000	€ 1.600.000	€ 2.100.000	€ -	€ 4.000.000
Gezondheidsbewustzijn in bedrijven	€ 200.000	€ 500.000	€ 500.000	€ -	€ 1.200.000
Zorgnet	€ 700.000	€ 2.000.000	€ 2.300.000	€ -	€ 5.000.000
Zorgcentrale	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000		€ 1.500.000
Zorgcirkels II	PM	PM	PM		€ -
Smart+Connected Communities Cisco	PM	PM	PM		€ -
PHR Eindhoven	PM	PM	PM		€ -
Opschalingsprojecten	€ 700.000	€ 2.000.000	€ 2.800.000		€ 5.500.000
KIC	€ 200.000	€ 300.000	€ 100.000	€ -	€ 600.000
Active and Health Ageing	€ 400.000	€ 500.000	€ 600.000		€ 1.500.000
Zorgacademie Eindhoven Helmond	PM	PM	PM		€ -
	€ 3.300.000	€ 9.000.000	€ 11.000.000	€ -	€ 23.300.000

Stappenplan en overzicht mogelijke projectpartners

7.1 Stappenplan

In dit hoofdstuk wordt het vervolg voor de vorming van het netwerk Slimmer Leven 2020 geschetst. In de aanloop naar de oprichting zijn de deelnemende organisaties gevraagd in hoeverre men bereid is om namens de sector, waartoe de organisatie behoort, een vertegenwoordiger te leveren in het te vormen bestuur van de Coöperatie Slimmer Leven 2020.

De onderstaande organisaties hebben hierop een positieve reactie gegeven:

- Onderwijs: één gezamenlijke kandidaat (Roel Fonville namens TU/e)
- 1e lijns zorggroepen: één gezamenlijke kandidaat (Jan Erik de Wildt namens DOH, PoZob, SGE en Diagnostiek voor U)
- Woningbouwcorporaties: één kandidaat (Marc Eggermont namens Woonbedrijf)
- Ontwikkelmaatschappijen: één kandidaat (Theo Stevens namens Brainport Development N.V.)
- Bedrijven: één kandidaat (Eric van Schagen namens Simac)
- Zorginstellingen: meerdere kandidaten
- Ziekenhuizen: meerdere kandidaten
- Overheden: meerdere kandidaten

Er is voor gekozen om in eerste instantie enkele van de bestuurders van de sectoren waar slechts één kandidaat is gemeld, het eerste bestuur te laten vormen en de oprichting voor te bereiden waardoor op 26 maart 2012 de coöperatie kan worden gelanceerd en alle beoogde partners die een intentieverklaring hebben toegestuurd ook direct lid worden van de Coöperatie Slimmer Leven 2020.

Het eerste bestuur zal het proces begeleiden om ook voor de andere sectoren te komen tot een voordracht van een kandidaat, welke in de eerste Algemene Leden Vergadering op 6 juni, op de agenda zal staan voor besluitvorming door de leden.

De Coöperatie Slimmer Leven 2020 start met een businessplan en met een ambitie om een aantal nieuwe doorbraakprojecten te ontwikkelen. Het Brainport Health Innovation team, onder leiding van Peter Porthoine, heeft de afgelopen maanden aan de voorbereiding van Slimmer Leven 2020 gewerkt. Brainport Development N.V. biedt aan om dit team tot de benoeming van een directie, de verdere voorbereiding en opstart van de Coöperatie Slimmer Leven 2020 te laten ondersteunen onder verantwoordelijkheid en aansturing van het bestuur van de Coöperatie Slimmer Leven 2020.

De Coöperatie Slimmer Leven 2020 heeft vanaf maandag 26 maart 2012 leden en een bestuur. Een van de taken van het bestuur bestaat uit het voorbereiden van een procedure die moet leiden tot het benoemen van een directie. Zij zullen hiertoe een profiel opstellen en publiceren en in de volgende Algemene Leden Vergadering van 6 juni a.s. een voorstel doen aan de leden inzake deze benoeming.

7.2 Leden Coöperatie Slimmer Leven 2020

Stand van zaken 22 maart 2012

Zorginstellingen en ziekenhuizen

1. Amphia ziekenhuis
2. Archipel
3. Catharina ziekenhuis
4. Elkerliek ziekenhuis
5. GGZe
6. Joris Zorg
7. Lunetzorg
8. MMC
9. ORO
10. RSZK
11. Savantzorg
12. St Annagroep/ Topsupport
13. Thuiszorg West-Brabant
14. Valkenhof
15. Vitalis
16. Zorgbelang Brabant
17. Zorgboog
18. Zuidzorg

Eerstelijns organisaties en welzijnsorganisaties

19. Amaliazorg
20. Centrale Huisartsenpost Zuidoost Brabant
21. De Ondernemende Huisarts
22. Diagnostiek voor U
23. GGD Zuidoost Brabant
24. Lumensgroep
25. POZOB
26. Robuust
27. SGE
28. St. Annaklooster

Woningbouwcorporaties

29. Helpt Elkander
30. Trudo
31. Woonbedrijf

Kennisinstellingen

32. Fontys Hogeschool
33. Katholieke Hogeschool Kempen
34. ROC Eindhoven
35. Technische Universiteit Eindhoven
36. Tranzo/ CoRPS (Universiteit van Tilburg)
37. Holst Centre

Overheden

38. SRE
39. Gemeente Best

- 40. Gemeente Eersel
- 41. Gemeente Eindhoven
- 42. Gemeente Geldrop-Mierlo
- 43. Gemeente Helmond
- 44. Gemeente Veldhoven
- 45. Gemeente Someren
- 46. Provincie Noord-Brabant

Ontwikkelmaatschappijen

- 47. Brainport Development N.V.

Bedrijven

- 48. Archos Group/ Logiz
- 49. Avance Zorg
- 50. Calibris
- 51. Cisco
- 52. Egdom Security
- 53. MedicInfo
- 54. Mextall
- 55. Ons Net Eindhoven
- 56. PWC Zorg
- 57. Simac
- 58. Smart Homes
- 59. Stichting Kien
- 60. Van Berlo Industries

Zorgverzekeraars

- 61. VGZ